

Täysistunto

Keskiviikko 18.3.2026 klo 14.00

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikuntalain 7 §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 23/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Poutala, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.04 Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Mika Poutala (esittelypuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Onpa mukava nähdä täällä näin monta iloista liikunnan ystävää keskustelemassa liikuntalaista. Tänään käsittelyssä on tosiaan hallituksen esitys laiksi liikuntalain 7 §:n kumoamisesta. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman toteutukseen ja erityisesti valtion aluehallinnon uudistukseen, joka tuli voimaan vuoden 2026 alussa.

Tässä uudistuksessa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät koottiin yhteen uuteen valtakunnalliseen virastoon, Lupa- ja valvontavirastoon. Virasto toimii valtakunnallisesti, ja sen ohjausrakenne on olennaisesti erilainen kuin edeltäneillä aluehallintovirastoilla. Lupa- ja valvontavirastolla ei ole alueellista organisaatiota. Nykyisen lain mukaan Lupa- ja valvontavirastossa olisi asiantuntijaelimenä yksi alueellinen liikuntaneuvosto, eikä tämä rakenne vastaa uuden viraston toimintaperiaatteita. Valtion liikuntaneuvosto toimii jo opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä valtakunnallisella tasolla, joten uuden viraston yksi alueellinen liikuntaneuvostokaan ei ole yhteensopiva liikunnan tehtävien hoitamiseksi.

Arvoisa puhemies! Esityksen tavoitteena on selkeyttää hallintoa ja päivittää liikuntalaki vastaamaan uuden Lupa- ja valvontaviraston todellista tehtävä- ja ohjausrakennetta. Alueellinen asiantuntemus ei uudistuksen myötä katoa. Viraston liikunnan esittelijät toimivat yhä eri puolilla Suomea monipaikkaisesti, ja heidän alueellinen osaamisensa säilyy. Lisäksi virasto tulee muodostamaan uusia monialaisia tiimejä, jotka tukevat alueellista näkökulmaa. Lisäksi virasto voi kuulla alueellisia toimijoita ja hyödyntää myös maakuntien liittoja asiantuntemuksessa.

Alueellisen näkökulman vahvistamiseksi valtioneuvoston asetusta liikunnan edistämisestä tullaan myös tarkistamaan. Asetusta on tarkoitus muuttaa siten, että siinä näkyisi vahvemmin alueellisten toimijoiden yhteistyön kehittäminen liikunnan edistämisessä uudessa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

virastorakenteessa. Jatkossa Lupa- ja valvontaviraston tulisi pyytää maakuntien liitoilta lausunto kunkin maakunnan liikuntapaikkarakentamisen hankkeista ennen kuin virasto antaa oman lausuntonsa. Näin varmistetaan, että maakunnallinen tieto ja alueellinen kokemus ovat osa päätöksentekoa myös jatkossa.

Esityksen tarkoituksena ei siis ole heikentää alueellista vaikuttamista tai viranomaisyhteistyötä, oikeastaan päinvastoin. Uudistuksen tavoitteena on rakentaa uuden viraston toimintaa tukevia yhteistyömalleja, jotka ovat joustavampia kuin aiemmat alueelliset neuvostorakenteet. Muutoksilla valtioneuvoston asetukseen tullaan tämä vielä varmistamaan erityisesti pyytämällä lausunto liikuntapaikkarakentamisen hankkeesta maakuntien liitoilta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2026.

Arvoisa puhemies! Liikunnasta vastaavana ministerinä iloitsen, että pääsen vaihteeksi keskustelemaan täällä eduskunnan täysistunnossa liikunnasta. Tällä hallituskaudella on tehty paljon toimenpiteitä suomalaisten liikkumisen lisäämiseksi, ja tämä teema yhdistää meitä yli hallitus—oppositio-rajojen. On hienoa, että kaikki eduskuntapuolueet ovat hyväksyneet tavoitteen nostaa fyysisen toimintakyvyn tasoa 15 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Toivon, että mahdollisuuksia liikuntakeskusteluille tulee myös jatkossa, koska liikkeen lisäämiseksi tarvitsemme varmasti paljon toimia ja kannustusta esikuvamerkitystä unohtamatta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

15.08 Markku Siponen kesk: Kiitoksia liikunta- ja urheiluministerille tästä esittelystä. Varmasti kaikki täällä salissa olevat voivat yhtyä näihin kiitoksiin siitä, että todellakin kaikki eduskuntapuolueet ovat yhtyneet tähän tavoitteeseen fyysisen toimintakyvyn nostamisesta. Se tietenkin tarkoittaa, että meiltä kaikilta täytyy olla siihen sitten myöskin aika jämäköitä esityksiä ja toimenpiteitä tulevaisuudessa, että tähän tavoitteeseen päästään. Olen samaa mieltä siitä, että liikunnasta ei koskaan tässä salissa puhuta liikaa, ja olemme samaa mieltä siitä, että on hyvä, että siitä päästään keskustelemaan.

Mutta siitä, arvoisa ministeri, arvoisa puhemies, rohkenen olla eri mieltä, onko tämä esitys sitten iloinen asia liikunnan edistämisen ja alueellisuuden kannalta. Jos katsoo näitä lausuntoja, joihin tänään tuossa aika tarkasti tutustuin, niin kyllähän näissä tulee aika paljon kritiikkiä tästä hallituksen esityksestä. Toki osa suhtautuu siihen neutraalisti ja jotkut jopa myönteisesti, mutta kyllähän valtaosa näistä lausunnonantajista, jos katsotaan alueellisesti, suhtautuu tähän esitykseen erittäin kriittisesti.

Ministerin esittelyssä tuli kommentti tästä alueellisuuden vahvistamisesta. Kyllä näissä lausunnoissa on iso kysymysmerkki ja iso huoli siitä, kuinka se jatkossa sitten varmistetaan. Näistä hyvin tulee esille se rooli, mikä alueellisilla liikuntaneuvostoilla on tähän mennessä on ollut. Tietenkin se on korostunut erityisesti siellä liikuntapaikkarakentamisen puolella, siellä olosuhteiden puolella asiantuntemuksena, minkä he ovat siihen päätösprosessiin tuoneet, mutta kyllä heillä on ollut myöskin muuta roolia sen alueellisen näkökulman, alueellisen tunnettavuuden esille tuomisessa. Jos huomioidaan se, että näitten alueellisten liikuntaneuvostojen lakkauttamisen suora säästö on se 25 000 euroa, niin puhutaan aika pienestä summasta, jos siinä sitten menetetään sitä alueellista osaamista ja asiantuntemusta, mitä sitten näitten alueellisten liikuntaneuvostojen myötä on tuotu esille. Ehkä hieman hämmästelän sitäkin toimintatapaa tai lähestymistapaa tähän asiaan, että nyt on tehty päätös, että nämä ollaan lakkauttamassa, ja samassa yhteydessä sitten kysytään, miten jat-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

kossa olisi hyvä tämä alueellisuus huomioida. Tietenkin on hyvä, että kysytään alueiden mielipidettä, maakuntaliittojen mielipidettä, mutta olisiko tässä asiassa kuitenkin kannattanut edetä niin päin, että olisi alusta asti otettu keskusteluun mukaan alueet ja mietitty yhdessä sitä ratkaisua ja ehkäpä yhtenä vaihtoehtona jopa myöskin tätä nykyisen mallin jatkoa?

Mutta, arvoisa puhemies, jatkan tästä vielä toisessa puheenvuorossa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

15.11 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Kunnioitettu ministeri! Käsittelyssä oleva esitys on osa laajempaa valtionhallinnon uudistusta, jossa uusi Lupa- ja valvontavirasto on aloittanut toimintansa vuoden 2026 alussa. Tässä yhteydessä hallitus esittää kumottavaksi liikuntalaista säännöksen, joka koskee alueellisia liikuntaneuvostoja. Kyse on hallinnon rakenteiden päivittämisestä vastaamaan uutta tilannetta. Aiemmin aluehallintovirastojen yhteydessä toimineet neuvostot olivat osa alueellista rakennetta, mutta valtakunnallisessa virastossa tällainen järjestelmä ei enää ole tarkoituksenmukainen. Kyse on toiminnan tehostamisesta vaikeassa taloustilanteessa. Julkisia varoja on käytettävä vastuullisesti. Vaikka säästö on vain noin 25 000 euroa vuodessa, se vie kehitystä oikeaan suuntaan. Samalla on tärkeää varmistaa, että alueelliset näkökulmat säilyvät. Hallitus esittää kevyempiä ja joustavampia yhteistyömuotoja, kuten lausuntomenettelyjä maakuntien liittojen kanssa.

Arvoisa puhemies! Liikunnan merkitys on keskeinen ihmisten hyvinvoinnille ja yhteiskunnan kantokyvyille. Säännöllinen liikkuminen ehkäisee sairauksia, parantaa työkykyä ja tukee jaksamista arjessa. Liike on todellakin lääke. Liikkumattomuus aiheuttaa yhteiskunnallemme arviolta jopa neljän ja puolen miljardin euron kustannukset vuosittain, mikä näkyy sekä terveydenhuollossa että menetettyinä työpanoksina. Siksi on tärkeää, että hallinnon uudistamisen rinnalla edistetään ihmisten liikkumista ja toimintakykyä. Suomi liikkeelle -ohjelma on esimerkki toimista, joilla liikuntaa voidaan vahvistaa laajasti eri hallinnonaloilla. Nykyhallitus on tehnyt myös perusopetuslain muutoksen niin että 1.8.2026 tulee kouluihin liikunnallinen elämäntapa. Alueellinen asiantuntemus voidaan turvata osaaavan henkilöstön, yhteistyöverkostojen ja paikallisten toimijoiden kautta. Päätöksenteossa on tärkeää kuulla kenttää ja huomioida eri alueiden tarpeet.

Arvoisa puhemies! Esitys on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa hallinnon tulee toimia tehokkaasti ja selkeästi yhteisen päämäärän hyväksi. Samalla on huolehdittava siitä, että Suomi liikkuu enemmän — jokainen meistä omalla tavallaan. Liikkuminen ei usein maksa mitään. Se on myös asennoitumista liikunnalliseen elämäntapaan. Arvoisa ministeri, onko liikuntareseptien myöntäminen mahdollista lääkärin määräyksellä, jotta Suomi saadaan liikkeelle? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

15.14 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa puhemies! Tällä liikuntalain muutoksella tullaan alueelliset liikuntaneuvostot lakkauttamaan, ja varmaan tässä uudessa rakenteessa pitää sitten miettiä niitä tapoja, millä tavalla tämä alueellinen ääni kuuluu. Luin esityksen perusteluja, ja nämä säästöt ovat toki vähäiset, 25 000 euroa, mutta sitten tämä tehtävä kuitenkin siirtyy sinne Lupa- ja valvontavirastoon, koska siellä annetaan lausuntoja, ja sitten myös

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

maakuntaliitot tulevat näistä lausumaan, jos oikein ymmärsin. Tavallaan tämä tehtävä on olemassa, mutta siitä puuttuu jatkossa, ainakin vielä, rakenne, ja tietysti tällaista alueellista rakennetta kyllä toivon. Kysynkin siitä ministeriltä: onko teillä joitain ennakkooajatuksia, millä tavalla tämä tullaan hoitamaan? Kuitenkin sitä alueellista näkemystä todella tarvitaan, liikuntapaikkarakentamisessakin ja myös muissa liikuntaan liittyvissä päätöksissä. Sitä ei valitettavasti pelkästään valtion liikuntaneuvosto pysty antamaan. Olen itse ollut valtion liikuntaneuvoston jäsen, ja siinä jäsenistössähän ei niinkään sitä alueellista kattavuutta katsota, vaan kyllä sen tiedon esimerkiksi juuri näistä liikuntapaikkarakentamisen listoista pitää tulla sitten alueilta, sen, missä järjestyksessä niitä kannattaa lähteä toteuttamaan, mitkä ovat tärkeimmät liikuntapaikat juuri sille alueelle.

Tähän liittyy tietysti se, että tämä hallitus on leikannut tosi rajusti liikuntapaikkarakentamisesta, eli näitä listoja ei juuri ole tällä kaudella tarvinnut edes tehdä, koska rahaa ei ole ollut. Mutta toivottavasti jatkossa näistä liikuntapaikoistakin pystyttäisiin pitämään parempaa huolta. Meillä on aikamoinen peruskorjaustarve. Vaikka Suomessa aika hyviä liikuntapaikkoja onkin, ympäri Suomea, niin ne tarvitsevat peruskorjausta, ja uusiakin paikkoja tarvitaan.

No, tässä oikeastaan minun kysymykseni. Toivon, että se alueellinen näkökulma todella näkyy, niin että tämä ei olisi pelkästään keskittämistä, pienellä säästötvistillä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Asell poissa. — Edustaja Päivi Räsänen, olkaa hyvä.

15.17 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Pidän tätä esitystä hyvin perusteltuna, ja ministeri kuvasi sen hyvin. Tämähän on tavallaan osa jatkumoa valtion aluehallinnon uudistukseen, jossa nämä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät koottiin yhteen Lupa- ja valvontavirastoon. Nyt on sitten todettu, että koska tämä perustettava virasto on valtakunnallinen, ei ole tarvetta tällaisille aluerakenteille, luoda ikään kuin näitä alueellisia rakenteita, ja sen vuoksi on paikallaan, että alueelliset liikuntaneuvostot lakkautetaan. Kuten täällä on todettu, tämä esitys on kohdannut jonkin verran vastustusta, ja tässäkin salissa näyttää kohtaavan. Rakenteelliset uudistukset aina kohtaavat vastarintaa. Kuitenkin ajattelen, että hallintoa ja rakenteita tärkeämpää on se itse toiminta, ja siihen on panostettava.

Täällä esityksessä, samoin kuin ministeri viittasi siihen, tuodaan esiin se, että tämän lausuntopalautteen jälkeen on tehty perusteluihin korjauksia ja myös asetusta on täsmennetty. Liikunnan edistämistä koskevaa asetusta on täsmennetty, eli on otettu huomioon niitä huolia, joita tässä lausuntopalautteessa on, esimerkiksi se, että kun pyydetään lausunto maakuntaliitoilta, niin Lupa- ja valvontavirasto antaa lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriön toimivaltaan kuuluvista liikuntapaikkarakentamisen perustamiskustannuksiin myönnettävistä avustuksista. Tässä yhteydessä tulee sitten huomioida nämä alueelliset tarpeet, ja annetaan todellakin lausuntoja myös näihin perustamiskustannuksiin myönnettävistä avustuksista. Itse ymmärrän ja luen tätä niin, että niihin huoliin, joita on esitetty, ja siihen kritiikkiin, jota on esitetty, tässä kyllä vastataan.

Kannatan kyllä tässä maailmanajassa sellaisia rakenteellisia uudistuksia, joissa pystytään ikään kuin tarpeettomia hallintorakenteita vähentämään ja kohdistamaan painopistettä itse toimintaan ja tavoitteisiin, mitkä, kun puhumme liikunnasta, ovat erittäin tärkeitä koko kansakunnan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.20 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kysymyksessä on hallinnon rakenteiden päivittäminen, ja uudistuksen tarkoitus, niin kuin kaikkien muidenkin uudistuksien tarkoitus, on parantaa ja kehittää liikuntaedellytyksiä tässä maassa. Eli varmaan se keskitäminen-sana on semmoinen, jota joku haluaa käyttää, mutta vaikka järkiperaistetaan tätä toimintaa.

Varmaan yksi iso tavoite on myös arvoisalla ministerillä, että saataisiin kaikille semmoinen pysyvä liikuntaharrastus, joka kantaa koko elämän läpi. Liikunta on lääke hyvin moiseen vaivaan, ja meidän tehtävä on näyttää erinomaista esimerkkiä terveistä elämäntavoista ja liikunnasta kaikille. Voin sanoa sellaisen yhden asian, jonka olen sanonut muutaman kerran aikaisemminkin, eli Suomen kansa on tällä hetkellä huonommassa kunnossa kuin koskaan aikaisemmin sotien jälkeen, ja se on selkeä uhka ja riski yhteiskunnalle ja erityisesti maanpuolustukselle.

Kannatan tätä erinomaista esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hamari, olkaa hyvä.

15.21 Lotta Hamari sd: Arvoisa puhemies ja arvoisa ministeri! Olen myöskin iloinen, että puhumme tänään liikunnasta, mutta olen kuitenkin pettynyt, että tällä tavalla tällä kertaa. Näin hämeenkyröläisenä kansanedustajana olen kyllä vähän huolissani tästä esityksestä ja siitä, millä tavalla tämä tulee nyt sitten tätä alueellista näkökulmaa heikentämään. Hallintoa kyllä pitää varmasti tehostaa, mutta onko tämä nyt oikea tapa?

Valtion liikuntaneuvoston lausunto on hyvin selkeä: alueellisten liikuntaneuvostojen lakkauttamista ei tule toteuttaa. Vaikka hallinnon uudistamisen tavoitteet ovat ymmärrettäviä, esitetty malli vaarantaa alueellisen asiantuntemuksen ja osallisuuden. Alueelliset liikuntaneuvostot ovat olleet keskeinen kanava tuoda paikallistuntemus osaksi valtakunnallista päätöksentekoa, ja niiden rooli yhteistyöfoorumina on ollut merkittävä.

On myös todettava, että esitetyt säästöt — se tässä aikaisemminkin tuotiin esille — ovat varsin vähäisiä verrattuna niihin riskeihin, joita alueellisen näkökulman heikentäminen aiheuttaa liikuntapolitiikan vaikuttavuudelle. Siksi sen sijaan, että neuvostot lakkautetaan, niiden toimintaa tulisi kehittää ja vahvistaa vastaamaan uutta hallintorakennetta. On varmistettava, että myös uudessa virastossa alueellinen asiantuntemus säilyy — ääni menee näköjään — ja että eri alueiden erityispiirteet huomioidaan päätöksenteossa. Kysehän on lopulta siitä, että liikuntapolitiikkaa tehdään koko Suomessa, ja nyt on siis riski siitä, että näin ei tule olemaan.

Yhdessä lausuntopalautteessa tuotiin ilmi, että muun muassa maantieteelliset erot, väestörakenteen alueellinen kehitys ja sosioekonominen eriytyminen korostavat alueellisen asiantuntemuksen tarvetta.

Sitten täällä yhdessä lausuntopalautteessa esitettiin myös uutta rakennetta, että alueellisten toimijoiden yhteinen asiantuntijaverkosto voisi aloittaa ja sen kokoamisesta vastaisi esimerkiksi maakunnan liitto yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa. Olisin ministeriltä kysynyt: kun olette varmaan näihin lausuntopalautteisiin perehtynyt, niin mitä ajattelette tällaisen verkoston perustamisesta? Ylipäänsä olisi mukava kuulla perusteluita siitä, miten tämä paikallistuntemus oikeasti nyt taataan jatkossa ja sen lisäksi puolueeton asiantuntemus alueellisessa liikuntapolitiikassa. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

15.24 Markku Siponen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Hamari käytti erittäin hyvän puheenvuoron, ja on muitakin kyllä ollut hyviä puheenvuoroja, ja itsekkin ajattelin valtion liikuntaneuvoston lausuntoa nostaa vielä siinä mielessä esille, että tässä uudessa mallissahan käytännössä, jos oikein ymmärrän, valtion liikuntaneuvoston rooli tulisi kasvamaan mutta puolestaan tämä lausunto, minkä valtion liikuntaneuvosto on tästä uudistuksesta antanut, on aika kriittinen, yksi kriittisimpiä näistä lausunnoista, ja en sitäkään ihan huomiotta jättäisi, koska tässähän on nimenomaan näkökulmana se, että alueellisuutta ja alueellisten neuvostojen vaikutusvaltaa tulisi lisätä.

No, täällä on sitten useammassa puheenvuorossa nostettu hyvin esille sitä, että satsataan siihen liikkeeseen ja liikuttamiseen eikä hallintorakenteisiin, mikä on ihan hyvä näkemys, mutta tässä ollaan kuultu, että aika pienistä säästöistä on kyse. Mitä itse tässä myöskin pelkään, on, onko jatkossa tämä alueellisen tuntemuksen ja osaamisen huomioiminen nyt enemmän sattumanvaraista. Tässä yhtenä perusteluna on se, että kyllä näitä keskitetyn lupaviraston henkilöitä tulee toimimaan eri puolilla Suomea, ja kyllä varmasti tulee, mutta sehän on täysin sattumanvaraista, missä virkamiehet sitten kukakin asuvat ja onko sitä paikallista tuntemusta siltä osin olemassa. Kun tässä on näitä puheenvuoroja käytetty, niin kyllä kehottaisin myöskin perehtymään näihin eri alueitten lausuntoihin, vaikkapa Päijät-Hämeestä tai Pohjois-Pohjanmaalta tai Etelä-Savosta tullessiin, miten tämä asia siellä paikallisesti nähdään. Siitä kyllä itsekkin tässä kohtaa jo annan kiitosta, että tähän muutosta oli tehty jo niin, että maakuntaliitoilta kuitenkin lausuntoa pyydetään. Tietenkin näitten alueellisten liikuntaneuvostojen vahvuushan on ollut se, että siellä on ollut nimenomaan sitä liikuntaosaamista sieltä maakunnista ja eri alueilta, jota ollaan sitten pystytty hyödyntämään esimerkiksi liikuntapaikkarakentamisen määrärahojen ja niitten hankkeitten arvioimisessa, mitkä ovat kiireellisiä, mitkä tärkeitä ja niin edelleen. Tästä olen hieman huolissani, miten jatkossa käy.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

15.26 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä.

Tällä hallituksen esityksellä on tarkoitus edetä kohti selkeämpää ja ajantasaisempaa lainsäädäntöä. Hallitus purkaa tarpeettomaksi käynnyttä sääntelyä ja keventää hallinnollista taakkaa. Liikunta on suomalaisessa yhteiskunnassa keskeinen hyvinvoinnin lähde. Siksi on tärkeää, että myös sitä koskeva lainsäädäntö on selkeää, tarkoituksenmukaista ja tukee toimijoiden arkea, ei vaikeuta sitä.

Tämän esityksen ydin on juuri tässä: luodaan paremmat edellytykset toimia ilman turhaa sääntelyä. Samalla viesti on laajempi: Lainsäädäntöä tulee jatkuvasti arvioida ja päivittää. Kun jokin säännös ei enää palvele tarkoitustaan, on vastuullista luopua siitä. Näin rakennamme ketterämpää ja toimivampaa yhteiskuntaa. Tämä esitys on esimerkki siitä, miten pienilläkin muutoksilla voidaan parantaa järjestelmän toimivuutta.

Mutta kritiikkiäkin on tullut lausuntopalautteessa. Liikuntaneuvostossakin asiaa käsiteltiin. Myös se kritiikki pitää kyllä ottaa vakavasti ja seurata, että tämä hallituksen esitys toimii myös alueellisesti.

Liikunnan väheneminen on vakava kansanterveydellinen ongelma. Liikuntaharrastus on lopulta asennekysymys jokaiselle perusterveelle ihmiselle, sillä sen ei tarvitse maksaa mal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

taita. Esimerkiksi kävelyt luonnossa ovat mahdollisia kaikille liikuntakykyisille. Liikunnan ilo on mahdollista löytää missä tahansa iässä. Liikkumattomuuden ja ylipainon aiheuttamat ongelmat varsinkin ihmisille itselleen ja myös yhteiskunnalle ovat vakavat. Jos me jatkamme samaan tahtiin kuin nyt eikä mikään oikeastaan muutu, on suuret, suuret vaikeudet tulevaisuudessa. Eli kuten ministerikin totesi, fyysisen toimintakyvyn tasoa on nostettava 15 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Tästä on parlamentaarinen lausuma. Kaikki puolueet ovat tulleet tähän samaan johtopäätökseen ja lupautuneet toimimaan tämän mukaan yli vaalikausien. Toimintakykyinen Suomi, kaikki ovat sen puolesta.

Fyysisen toimintakyvyn indeksi on kehitetty UKK-instituutin toimesta. Se on ainutlaatuinen. Missään muualla maailmalla ei ole tällaista. Se on suomalainen keksintö. Sillä mitataan hyvin kattavasti ihmisen kunto — monipuolisesti, kokonaisvaltaisesti. Me tarvitsemme tulevaisuudessa myös valtakunnallisen lihavuusohjelman.

Ja niinhän se on, että ihmisiä ei voi pakottaa liikkumaan, ihmisiä ei voi pakottaa syömään terveellisesti. Jos on joitakin liikkiloja, mitä sen väliä on, jos on kunto suhtkoht hyvä? Koittakaamme kaikki, itse kukin, tässä keskittyä siihen, että me menemme kohti terveellisempää elämää, että me pikkuisen kohennamme sitä elämäntyyliä. Omalta kohdaltani ainakin olen joutunut vähän katsomaan peiliin ja hillitsemään itseäni hieman siinä, mitä syödään, varsinkin koirat ovat pitäneet minut terveempänä liikunnallisesti. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Poutala, kolme minuuttia, olkaa hyvä.

15.30 Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Mika Poutala: Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos keskustelusta, ja kiitos palautteesta myös. — Ihan alkuun sanoisin, että tätä muutostahan ei oltaisi tehty, jos aluehallinnon uudistusta ei olisi olemassa. Eli tavallaan muutoshan ei johdu siitä, että nyt nähtiin, että tämä systeemi toimii huonosti, vaan siitä, että tehtiin isompaa hallinnollista uudistusta ja sen jälkeen nähtiin, että tämä ei ole se toimivin tapa. Se on se oikeastaan suurin syy.

No, alueellisten liikuntaneuvostojen isoimpia tehtäviä on ollut nimenomaan liikunta- paikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaan kantaa ottaminen, ja 2025 tämä rahoitussuunnitelma on poistunut. Eli käytännössä siis oikeastaan tärkein, isoin ja näkyvin tehtävä, mikä alueellisilla liikuntaneuvostoilla on ollut, on kadonnut. Tämä on kanssa hyvä ottaa huomioon, että tavallaan se merkitys sieltä on jo puolittunut tässä matkan varrella.

Ehkä semmoinen on hyvä sanoa, kun täällä vähän kritisoi sitä, minkä takia nyt vasta kysytään, että se on aika normaalia, että ensin tavallaan tehdään se lakiluonnos ja sitten siitä kysytään mielipiteitä, mikä se on, ja sen jälkeen muutetaan. Nytkin itse asiassa sinne tuli aika mittaviakin muutoksia lausuntokierroksen jälkeen, mikä on hyvä, muun muassa tämä maakuntaliittojen tavallaan kuulemisvelvollisuus ennen kuin sitten annetaan sitä lausuntoa. Tämä on hyvä asia, että myös lausunnot on otettu erittäin tosissaan, sekä valtion liikuntaneuvoston että kaikkien muidenkin lausunnot, ja lausunnoissa oli sekä positiivista että negatiivista, mikä on tietenkin sekin aika normaalia.

No, sitten ehkä semmoinen nosto, kun tässä muutaman kerran nostettiin, että hienoa, että tällä säästettiin 25 000 euroa: Se ei ehkä ollut tässä laissa se pääasiallinen tehtävä, että tällä säästettäisiin jotain, vaan nimenomaan se, että tällä vähennetään byrokratiaa ja yksinkertaistetaan hallintoa. Nämä ovat olleet niitä pääasioita tässä.

Sitten täällä tuli edustaja Siposelta se, että hyvä, että maakuntaliitoilta pyydetään sitä lausuntoa, mutta olisi ollut hienoa, että siinä olisi sitä liikuntaosaamista: Mikäänhan ei estä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2026 vp

maakuntaliittoja tietenkään hyvää yhteistyötä tekemään paikallisten urheilujärjestöjen ja toimijoiden kanssa. Tämä on ehkä semmoinen, että itse toivoisin, että maakuntaliitot ottavat vakavasti tämän tehtävän ja ovat hyvässä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Sieltä varmasti saadaan se hyvä lopputulos aikaiseksi.

Olen huolissani, niin kuin tässä olisiko ollut edustaja Kosonen, joka nosti, että iso ongelmanahan on se, että liikuntapaikkarakentamisen rahoitus on puolittunut tällä hallituskaudella. Se pienentää tietenkin näiden neuvostojen tehtävää, mutta se myös tuottaa ongelmia monessa asiassa. Meillä on iso liikuntapaikkarakentamisen korjausvelka olemassa, ja sen lisäksi olisi tietenkin muitakin hankkeita, niin että tämä tuo tähän kyllä todella haastavan tehtävän. — Kiitos kaikille palautteesta. Otetaan se nöyrimmiten vastaan ja mennään eteenpäin. Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.